

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 11. CZERWCA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 11. Czerwca. SESSYA SEYMO: CCCCXLVII.

Data 7. Czerwca.

IP. Marszałek Seymowy w Zagaieniu swoim upraszał, żeby wybrane Osoby do Examinowania Deputacyi Interesow Zagranicznych, uczynily Relacya Stanom Seymującym o czynnościach teyże Deputacyi. Xie Jan Góblanowski Kaszt. Krakowski jako Prezydntcy między Examinującemi, w zabrany Głosie, oswiadczył, iż po naysiłowizym roztrząsaniu wszystkich czynności teyże Deputacyi, znalezioneym rozstrząsało, że Osoby w niew załadujące, dopełniły jak naydokładniey do wszystko, co tylko Miłość dobra Publicznego, pożytek Oyczyzny, y sława ich samych wyciągala; wreszcie odwołał sie do Kolegow swoich, którzy Protokół z Examinu trzymali. IPP. Soltvk Krakowski, Szymanowski Sobaczewski, Grabowski Wołkowsky, jako Examinuacy też Deputacyi obfzernie y Dokładnie przelożyli, donosząc okazaey czynności, o wszelkich Expeacyach naszych Ministrów Zagranicznych, że wtrzyletnik blisko czynuach Deputacyi Zogran-

csney, nie innego, jak tylko dokładność, przetorność, zapobieganie wszystkim okolicznościom dla pożytku Oyczyzny znaleźli. Rektorem dowali względem Nayaś: Pana y Stanow Seymujących Osoby, tak w Deputacyi załadujące, i koliteż y Ministrów Naszych za Granicą będących; przytym pracujący w Kancelaryi teyże Deputacyi.

Przytym IP. Soltvk Krakowski donioś Stanom, iakowe od niektórych Ministrów naszych zagranicą będących czynione były okrzeżenia, izby Stany Seymujące w czynnościach swoich spiesznie postępowaly, ponieważ wszelkich nieprzyjazne nam Potencye używaly sposobow przez łweie Duchy w samym Seymie znajdujące się, żeby czas na bezczynności y tylko na sporach zchodzil, a dla pewnieyzego dopiecia tych zamiarów, znaczne barzo Summy pieniężne przez Sylane do Warszawy były; zanioś nakoniec naye uślinieyłe prozby do Króla JMci, (które ode głosem całej Izby parapte zostały) żeby N. Pan, ani kofzta, ani łarania swego niezałował, dla docieczenia tych, którzy na zgubę własney Oyczyzny Obcym zaprzędawali się.

Król JMć wezwawszy Ministerium do

Trochę, po uczynionym oświadczeniu ukontentowania z czynności *Deputacyi Zagranicznej*, przyjął; że iak naytrafliwiey dozierać będzie samych szczełin, któremyb ten Trąd zarażliwy na zgubę całego Narodu miał się wkładać, y że spodziewając po każdym Obywatela tej Ojczyzny, że odtąd każdy spólnie do iey uszczęśliwienia z innymi przykładac się będzie.

Podany potym został Projekt zaswiadczenia czynności *Deputacyi Zagranicznej*, który iednomysłnie z naywiększym ukontentowaniem przyjęty został.

Uczynione było wniesienie, iż *Deputowani* od *Miast Kurlandzkich* do *Stanów Scyniających* z przelożeniem przeb swoich żądań mieć Publiczną w tychże *Stanach* audyencyą. Po zaswiadczeniu uczynionym przez *J.P. Chreptowicza* Podkanclerzego *Litt.* iako ci *Deputowani* mają od *Miast Kurlandzkich* do tego *Planipotencyą*, nastąpiła iednomysłna zgoda, ażeby tymże *Deligowanym* audyencya dozwolona była.

Sesją solwowano na Dzień następujący, na godzinę 5. po południu.

SESSYA SEYMO: CCCCXLVIII.

Dnia 8. Czerwca.

Po zagaieniu Sessyi przez *J.P. Marszałka* Koron: *J.P.P. Ministrów* wyznaczeni do *Strajy*, przepisana Rotą wykonali przed *Królem* *Jmcią* *Przyjętą*.

J.P. Kanclerz *W. Kor.* oświadczył od *Troanu*, iż *N. Pan* dla *Deputowanych* od *Miast Kurlandzkich* do dania *Audyencyi*, naznacza *Dzień Czwartkowy* w przyszłym tygodniu.

Czytał potym *J.P. Sekretarz* *Seymowy* poprawy, które nastąpiły w *Projekcie Komisyy* *Policyi*; że ieszcze dalszych popraw tegoż *Projektu* domagano się, zaczęmy zalecono *Deputacyi Seymowej*, żeby takowe uczyniła poprawy.

Sesją Solwowano na Dzień następujący, na godzinę 10.

Podolskie *Koronie*, po dobrowolnym ałożeniu *J.P. Michała* *Walckiego*, *J.P. Jozefowi* z *Malkowa* *Karszy* *Podholem* *Woiewodztwa* *Podolskiego*; *Podolskie* *Wdztwa* *Podol.* *J.P. Wincentemu* *Karszy* *Retuistrzowi* *Kawalerji* *Narod.* *Skarbnikostwo* *Rawskie*, po śmierci *J.P. Kaspra* *Golana*, *J.P. Michałowi* *Wolskiemu* *Pułkownikowi* w *Wosku* *Kor.* są konferowane.

Z Rzymu d. 4. *Maja*. *Wczora* wyszło z druku w *Drukarni* *Kamery*

Apostolskiej, *Breve* *Oyca* *S.* do *Biskupow* w *Awenionie* y *Carpentras*, gdzie *Papież* wszystkie w tych dwóch *Xięstwach* od *Narodowego* *Zgromadzenia* *Francuskiego* ogłoszone *Rozrządzenia* w *Rzeczach* *Duchownych*, deklaruie za *Heretyckie* y *Syzmatyckie*. Przy końcu tegoż *Breve*, *Oyciec* *S.* iako *Prawy* *Monarcha* y *Panujący* nad temiż *Miejskami* odzschepiającemi się teraz y *buntującemi*, ogłasza całą nową *Konstytucyą* za nieważną, y żadney zgoła mocy niemającą, zachęcając *Lud* *wiarołomny*, ażeby się wrocil nazad na łono *Prawego* *Oyca* *swego*; w tym przypadku, *Jego* *Swiętobliwość* zapowiada im *Amnestyą* *Powszechną*; y zupełnie zapomnienie wszystkich *przestępstw* y *zdróżności* *poprzedzonych*.

Dziś na *Placu* *Minerva* *Stolicy* *tuteyszey*, wiadomą *Księgę* *Sektarską* y *Magiczną* *Jozefa* *Balsamo* (zwanego *Cagliostro*) publicznie spalono przez *ręce* *Katowkie*.

Z Sztokolmu d. 20. *Maja*. *Dnia* 17. tego *Miesiąca* *wieczorem* przybył do nas z *Peterburga* *Hrabia* *de* *Stackelberg*, który nazaiutrz pierwszą swoię u *Monarchy* miał *Audyencyą*, a potym *Krolowey* *Jeymości* y *Famili* *Krolewskiej* był prezentowany. Pod niebytność *Krola*, *Interessami* *Rządowemi* zawiadywać będą *Senatorowie* *Hrabia* *Wachatmeister*, *Hrabia* *Bonde*, *Sekretarz* *Stanu* *Cronstedt*, *Prezydujący* *Baron* *Knuth*, *General* - *Leytnant* *Baron*

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 11. CZERWCA ROKU 1794.

Z Warszawy dnia 11. Czerwca. Dla wiadomości y wygody Publiczney, kładniemy tu (przydawszy półarkusza do dzisiejszego Supplementu) całą o *Seymikach Nową Konstytucyą*, dnia 28. Maia do *Aktow* podaną w następujących słowach:

S E Y M I K I.

I. Co do Miejsca Seymikow. — 1mo. Na każdy Seymik jedno Miasto, a w Mieście iedno miejsce do Seymikowania raz na zawsze naznaczymy.

2do. Takowe Konstytucyine dla Seymików Miasta, y w nich miejsca na końcu rozdziału tego o Seymikach spisane kładniemy.

3tio. Gdyby przypadek iaki zniszczył Miasto, lub w nim miejsce Seymikom przeznaczone, Kommissya Woiewodzka lub Powiatowa, pod którey wydziałem to Miasto zostawać będzie, doniesie o tym *Straży*, y razem poda inne naydogodniejszye dla Seymików miejsce. *Straż* tak podane sobie miejsce oznaczy, y obwiesci za Uniwersalem Królewskim.

4to. Miejsce tak oznaczone służyć niema Seymikom tylko docześnie: skoro bowiem miejsce Konstytucyine restaurowane będzie, Kommissya Woiewodzka lub Powiatowa doniesie o tym *Straży*, która obwieścić powinna za Uniwersalem Królewskim powrót Seymików do Konstytucyinego miejsca.

5to. Na środku miejsca Seymikom przeznaczonego ma być Stół, y to będzie miejsce Koła Porządkowego.

6to. Przygotowanie miejsca Seymikowego do porządku, w jakim odtąd Seymiki odprawiać się powimy, tudzież opatrzenie potrzeb wszelkich do Koła porządkowego, y Elekeyi przez Wota Sekretne, należec ma do Kommissyi Woiewodzkiej lub Powiatowej. Skromny sey na to wydatek powrócą Obywatele przez dobrowolną składkę.

II. Co do czasu Seymikow wyznaczonego. — 1mo. Seymikom Elekeyinym Poselskim y Kommissarzow Woiewodzkich lub Powiatowych, Termin co lat dwie dzien Osmnasty w Miesiacu Sierpniu wyznaczamy, poczynając w Roku przyszłym 1792.

2do. Seymikom Deputackim y Gospodarskim corok dzien Czternasty w Miesiacu Lutym.

3tio. Seymikom Relacyinym po Seymie Ordynaryinym, nazaitrz po skonczonych Seymikach Deputackich lub Gospodarskich.

4to. Po każdym zaś odhyciu Seymu Gotowego, jezeli naydaley we dwa Miesiace nie będzie przypadał Seymik naypierwszy dia zdania Relacyi Poslom; tedy takim Seymikom Relacyinym y tygodni ośm termin oznaczamy. A gdyby termin tych Seymikow Relacyinych miał zabierać czas Seymu Gotowego nowo zwołać się mającego: na tenczas z dwóch lub trzech odbytych zwołań Seymu Gotowego zdadzą Poslowie Relacyą na naypierwłym Seymiku.

5to. Wiele razy zaś Urząd Elekeyiny wakować będzie, wybor na ten Urząd na naypierwszym z tych Seymiku następować powinien.

6to. Każdy Sejmik podług ustawy swoiey w terminie sobie naznaczonym odprawiać się będzie z mocy Prawa samego, choćby nawet Uniwersałów niebyło.

III. *Co do czasu Sessyi Sejmikoweych.* — 1mo. Sejmiki tak na dniu pierwszym, jako y następane Sessye o godzinie dziewiątey z rana zaczynać się mają.

2do. Przed zaczęciem Sejmiku o godzinie pół do dziewiątey, we wszystkie Dzwony będących Kościołów mieyscowych Prezydaiący uderzyć każę: które dzwonicie trwać ma aż do godziny dziewiątey, a w przeciągu dzwonicia tego, odprawiać się będzie Msza Święta dla Sejmikuących.

3tio. Sessye Sejmikowe trwać powinny do godziny trzeciey po południu, wyiafwszy przypadek, gdyby się iednomyślnie zgodzono na pretsze folwowanie. Powiuna iednak dłużey trwać Sessya iak do trzeciey, gdyby tego dokończenie wotowania wyciągało.

4to. Sessye niemoga być folwowane na dłużey, iak na dzień następnny, w dniu Święte, po odprawionym Nabożeństwie, Sessya zaczynać się będzie.

IV. *Co do Osób, mieysce y Głos na Sejmikach mających.* — Mieysce y Głos na Sejmikach mają w swoim Powiecie Szlachta: — (1mo) Wsiylcy Dziedzicze Szlachta, iakikolwiek z swego Dziedzictwa Ziemskiego, y z Possessyi swoich Dóbr teyże natury *in potioritate* mianych Podatek do Skarbu Rzplitey opłacaący. Tudzież za życia Rodziców ich Synowie nie wydzieleni. — (2do.) Bracia rodzeni po Oycu Dziedzictwo mający, ielzsze niedzielni. — (3tio.) Zastawnicy Szlachta ci tylko, którzy z swych Possessyi opłacaia Podatku Dziesiątego Grosza Złotych Sto. — (4to) Szlachta Possessorowie dożywothi, którzy z Dóbr Ziemskich Podatku Rzeczypospolitey Dziesiątego Grosza opłacaia Złotych Sto. — (5to) Szlachta w Służbie Woyskowej będąca, Possessye w wlaśnych Ziemkach lub Powiatach Prawem za dostateczne uznane mająca, w czasie Pokoju urlopowani *respective* od swoich Kommand. — (6to) Każda Possessya wzwyż wyrażonych Punktach wyliczeglóniona rozumieć się ma za Prawną, gdy przed Rokiem urzędownie nabyta y aktualnie posiadana będzie.

V. *Co do Osób Głosu na Sejmikach niemających.* — Głosu na Sejmikach niemają — (1mo) Nayprzód Szlachta, którzy niebędą mieli któreykolwiek aktualney Possessyi, w Prawie terażnieyszym o Sejmikach wyliczeglónionej. — (2do) Szlachta na Gruntach bądź Królewskich, Duchownych, lub Ziemskich, choćby Prawem Dziedzicznym siedząca, ale władzy Zwierzchniey prywatney podległa, czyli też do opłacenia Czynszu, Daniny, albo do iakieykolwiek prywatney posługi, z Gruntu komu obowiązana. — (3tio) Szlachta Grunta Ordynackie, choć Dziedzictwem posiadająca, lecz z tychże Gruntów do służby prywatney Ordynackiey obowiązana. — (4to) Szlachta Dzierżawcy Arzdawni. — (5to) Niemający lat osmnaśtu skończonych. — (6to) *Crimine notati* po Kondemnacie lub Dekrecie, choćby nieoflatecznym.

VI. *Kto może być Kandydatem do Elekcyi.* — Kandydatem do Elekcyi będzie: — (1mo) Do Urzędów Elekcynych, a zatym wszelkich Funkcyi, kto z Dziedzicznych Possessyi iakikolwiek do Skarbu Rzplitey płaci podatek. — (2do) Z Woyskowych Szlachta w aktualney służbie będąca, Possessye Dziedziczne mająca, po wyśluzeniu osobistym lat sześciu w Woysku Rzplitey, do Funkcyi tylko Posselskiey obrani być mogą, pod który obowiązek do wyboru na rzeczoną Funkcyą nie mają podpadać ci, którzy już Funkcyą Publiczną odbyli.

VII. *Kto niemoga być obranym.* — Niemoga być obranym: — (1mo) Kto nie jest obecnym na Sejmiku. — (2do) Kto nie ma skończonych lat dwudziestu trzech. — (3tio) Kto ani razu nie był na Funkcyi Publiczney, albo ielzsze niebył Kommissarzem Porządkowym Woiewodzkiem lub Powiatowym przez zupełne lat dwa. — (4to) Kto nie jest uwolniony a *Scartabellatu*. — (5to) Na kim w Sprawie Cywilney zarzucona jest Kondemnata.

VIII. *Co do sposobu podawania się na Kandydatów do Elekcyi.* — Chcący być obrani do Funkcyi lub Urzędu, będzie miał wolność, albo w Kancellaryi oświadczyć przed Sejmikiem chęć swoią, albo przez pismo na Sejmikach przed Zagaiającym. Co iednak nie ma wiązać żądania Sejmikuących w wyborze nawet nie podających się za Kandydatów.

IX. *Co do porządku początkowego Sejmikow.* — 1mo. Dniem pierwey przed czasem Sejmikom z Prawa oznaczonym, Kommandy Woyska Rzplitey ustąpić powinny z Miaśta Sejmikom przeznaczonemu, y nie pierwey do niego powrócić, aż po skończonych Sejmikach; co się niema ścigać do Miaśta Rezydencyi Królewskiej, do Fortec Rzeczypospolitey, iako też y Prezydów Trybunalskich.

2do. W czasie y mieyscu przez Prawo terażnieysze dla Sejmików oznaczonym, Senatorem, Urzędnicy Narodowi y mieyscowi, Kommissarze Woiewodzcy lub Powiatowi, Ex-Postowie y Ex-Deputaci, nakoniec Obywntele Rangi Woyskowej Wyzłszego Sztabu aż do Maiora

inclusivè, zasiada w koło Stołu postawionego na środku miejsca Sejmikowego y tym sposobem zrobią Koło Porządkowe.

7to. Senator miejscowy pierwszy w porządku, lub w niebytności Senatora, Urzędnik pierwszy w porządku Sejmik Zagaiac y Prezydować będzie, a w niebytności Urzędnika, Kommissarz Woiewodzki lub Powiatowy także pierwszy z porządku, a gdyby y tego niebyło, tedy ten przytomny, który Funkcyą Publiczną odbył najprzód Ex-Polei, zachowując między Ex-Posłami w tym porządek, kto pierwszy był na Funkcyi y w jakim porządku umieszczony był w *Laudum*, w nieprzytomności zaś Ex-Posła, pierwszy Ex-Deputat, między Ex-Deputatami ten sam porządek pierwszeństwa zachowany być ma, jaki jest dla Ex-Posłów przepisany; natomiast ilekrochy żadnego z tych niebyło, Obywatel najstarszy w wieku Sejmik Zagaiac y Prezydować będzie.

8to. Gdyby który z tych obecnie przytomny w miejscu Sejmikowania, Sejmiku zagaiac niechoiał w miejscu y w czasie z Prawa naznaczonym, albo gdyby sam był Kandydatem do Funkcyi lub Urzędu w zamiarze Elekcyi będącego, wtedy pierwszy po nim w porządku według Prawa Sejmik Zagaiac y Prezydować będzie.

9to. Po Zagaianiu, weźmie jednego z Obywatelów do przeczytania donosnym głosem Prawa tego o Sejmikach.

10to. Kommissarz Woiewodzka lub Powiatowa odda do rąk Prezydującego Xieggę Ziemiańską spisana podług przepisów osobnego na to Prawa.

11to. Kancellarye oddadzą Prezydującemu Regestr Kandydatów do przypadający Elekcyi, jeżeli się którzy z Obywatelów w Kancellaryi zapisali; w tymże czasie Obywatela, którzy będą chcieli być umieszczonymi w liczbie Kandydatów, a w Kancellaryi niezapisali się, oświadczą żądanie swoje na piśmie, które Prezydującemu oddadzą.

12to. Poczym Prezydujący ogłosi Regestr wższych Kandydatów.

X. Co do Rugow Osob Koła Porządkowego y Kandydatow. — 1mo. Po odbyciu tego pierwszego Sejmikowania Obrządku, jeżeli kto z Sejmikujących ma Obiekcye do uczynienia przeciw Prezydującemu, Osobom Koła Porządkowe składającym, lub Kandydatom, ma je podać na piśmie Prezydującemu.

2do. Gdyby sam Prezydujący był pod Obiekcją, wtedy aż do czasu ułatwienia oney ustąpić powinien miejsce prezydowemu w porządku, przeciwko któremu Obiekcyi niema.

3to. Jeżeli Obiekcye jakienie ułatwione zostana, Prezydujący wespół z Osobami w Kole Porządkowym zasiadającymi (wyjąwszy Kandydatów, y tych, co są pod Obiekcją) rozwiązywać będą, podług Praw w Rozdziale tym o Sejmikach zawartych, ważność kazdey z osobna Obiekcyi *unanimitate vel pluralitate votorum* przez sekretne krelki.

XI. Co do Elekcyi Marszałka Sejmikowego y Aseforow w Koronie, oraz Aseforow w Litwie. — 1mo. Po odbytych Rugach takowych co do Osób Koła Porządkowego y Kandydatów, Prezydujący w Koronie przystąpi nieodwłocznie do Elekcyi Marszałka Sejmikowego y sześciu Aseforów.

2do. W Wielkim Xieństwie Litewskim Prezydujący pierwszy w porządku, podług powyższego Prawa przepisów, będzie oraz Marszałkiem Sejmikowym; Urzędu zaś jego obowiązki też same będą, które Prawem terażniejszym są przepisane dla Marszałka Sejmikowego w Koronie.

3to. Marszałek Sejmikowy w Litwie, po odbytych Rugach Osób Koła Porządkowego y Kandydatów, przystąpi nieodwłocznie do Elekcyi sześciu Aseforów.

4to. Marszałek Sejmikowy y Asefforowie w Koronie, tudzież Asefforowie w Litwie wybierani będą z Osób w Kole Porządkowym zasiadających, wyjąwszy Senatorów y Kandydatów.

5to. Sposób Elekcyi Marszałka Sejmikowego y Asefforów w Koronie jest następujący: Na stole Koła Porządkowego postawione będzie naczynie, otwór z góry mające, y sukniem okryte; w to naczynie włoży Prezydujący tyle galek, ile będzie w Kole Porządkowym Osób takich, których Prawo wybierać pozwala na Marszałka Sejmikowego y Asefforów. Między temi galkami, które wszystkie jedney wielkości y kształtu być powinny, siedm będzie galek odmiennego koloru. Prezydujący czytać będzie kolejno Imiona Osób Koła Porządkowego według Prawa spisane, a w tymże czasie dziecie ciągnąć będzie galki z wyższego naczynia. Na każde przeczytane Imie wyciągniona galka biała będzie *nullitatis*, galka zaś odmiennego koloru pierwsza Marszałka Sejmikowego oznaczy, inne zaś sześć, sześciu Asefforów tym porządkiem zasiadających, jakim galki wyciągnięte będą.

6to. ten sam sposób służyć ma y Wielkiemu Xieństwu Litewskiemu, co do Elekcyi sześciu Asefforów; z tą tylko różnicą: iż Prezydujący liczony niebędzie między Osobami z Koła

Porządkowego do wyboru na Assessorów Prawo mającemi. Gafek zaś odmiennego koloru ma być fześć tylko, z których pierwsza wyciągniona pierwszego Assessora, inne zaś pięć, pięciu z kolei idących Assessorów oznacza.

7mo. Wybrani Marzałek Seymikowy y Assessorowie w Koronie, tudzież Assessorowie w Litwie, wykonają Przyśięgę przed Prezydium na Rotę niżej przepisaną, Marzałek zaś Seymikowy w Litwie, wykona Przyśięgę na tę Rotę przed pierwszym w porządku po sobie.

8vo. Tak wybrani y przyśięgli Marzałek Seymikowy z Assessorami w Koronie, tudzież Assessorowie w Litwie, odbywać mają powinności Urzędowania swego na wszystkich Seymikach, które w jednym terminie podług Prawa przypadłe, kolejno ieden po drugim następować będą.

9no. Gdyby Marzałek Seymikowy w Koronie dla słabości zdrowia, lub inney iakiey przyczyny niemógł, albo niechciał odbywać powinności Prawem sobie przepisanych, wtedy pierwszy w porządku Assessor miejsce jego zastąpi.

XII. Co do sposobu, oraz porządku Elekcji y Wotów Sekretnych. — 1mo. Przed przystąpieniem do Elekcji, Marzałek Seymikowy czytać każe w porządku deliberacyi Uniwersał z Propozycyami, tudzież przyłączone do nich Projekta od Króla y Straży przyślane na Seymik Pofelski.

2do. Seymikujący wszyscy na Parafie podzieleni, wyiawszy Osoby w Kole Porządkowym umieszczone, otaczać będą Kolo Porządkowe, czego dozierać mają najniżsi z porządku Urzędnicy mieyscowi.

3tio. Ktoby z Kandydatów odstępował swey pretenzji, oświadczyć to ma na piśmie, które Marzałkowi Seymikowemu odda, lecz po rozpoczęty Elekcji przez wotowanie, już niewolno będzie żadnemu z Kandydatów odstępować swey pretenzji.

4to. Marzałek Seymikowy przeczyta głośno Regestr Kandydatów do przypadającej Elekcji, z wyrażeniem tych, którzy albo z mocy Prawa na Rugach Koła Porządkowego od Kandydacyi są oddaleni, albo sami dobrowolnie pretenzji swoiey w podanym piśmie zrzekli się.

5to. Tak przeczytawszy Regestr pozostałych Kandydatów, głośno zapytywać będzie potrzykroć o zgodę na każdego z osobna Kandydata, na którego iednonyśna nastąpi zgoda, tego z Assessorami zakonnotuje. Gdyby zaś niebysto iednonyśney zgody na którego z Kandydatów, w tenczas na żądanie choćby iednego tylko z Seymikujących oświadczone na piśmie, y do rąk Marzałka Seymikowego oddane, przystąpić powinien do Elekcji *per rota secreta* na wszystkich Kandydatów.

XIII. Sposób y porządek Elekcji *per vota secreta* będzie następujący. — 1mo. Przy stole Koła Porządkowego, tuż przy mieyscu, które Marzałek Seymikowy załada, stać będzie naczynie Elekcyjne.

2do. Naczynie to podzielone być ma przegrodą wewnętrzną na dwie połowy, z których iedna czarno pomalowana będzie z napisem *negative*, druga bialo z napisem *affirmative*. Z przedney strony naczynia tego u dołu ma być dwoie zamczytych drzwiczek, iedne do czarney, drugie do białey połowy. Z teyże strony u gory będzie otwór, w który włożona ręka rzucić może galkę do czarney lub białey połowy. Naczynie to wewnątrz ma być sukniem wybite.

3tio. Galki do wotowania będą wszystkie iedney wielkości, kształtu y koloru, liczba zaś ich odpowiadać będzie liczbie Seymikujących w Powiecie.

4to. Naczynie Elekcyjne publicznie otwarte y próżne okazane, zamknięte zostanie. Klucz od iednych drzwiczek będzie przy Marzałku Seymikowym, od drugich przy ostatnim z porządku Assessorze.

5to. Kandydaci podawani będą do Elekcji następującym sposobem. Imiona wszystkich Kandydatów na osobnych y równych kartkach zapisane, wrzucone będą do naczynia sukniem okrytego. Z tego naczynia dziecie wyciągnie iedną kartkę, poczym Marzałek Seymikowy przeczyta głośno imie Kandydata na wyciągnioney kartce zapisanego, y sam pierwszy da *Votum* swoie na przeczytanego Kandydata, a potym kolejno wzywać będzie do wotowania iednego po drugim, najprzód z Assessorów, następnie z całego Koła Porządkowego, y każdemu przystępującemu do wotowania da iedną galkę, w mieyscu gdzie stoi naczynie Elekcyjne.

6to. Gdy tak wotowanie Osób Koła Porządkowego zakonczone zostanie, ieden z Assessorów weźmie Xięgę Ziemianiską przez Kommissyą Woiewodzka lub Powiatową podaną, y z niey czytaiąc w porządku Parafii Imiona Seymikujących, każdego z kolei bez opuszczenia, iednego po drugim do wotowania wzywać będzie. Drugi Assessor każdemu do wotowania przystępującemu dawać ma iedną galkę w mieyscu gdzie stoi naczynie Elekcyjne, inni zaś Assessorowie ka-

rowie każdy na osobnym papierze zapisywać będą imiona wszystkich wotujących, zachowując ten porządek, jakim wezwani wotowali.

7mo. Gdyby w czasie, kiedy Assessor z Xiązki Ziemiańskiej po imieniu wzywać będzie do wotowania, który z Seymikujących, w porządku wezwany do wotowania nie stawiał, wtedy po miniętej kolei swojej, później wotować już prawa mieć nie będzie.

8vo. W ciągu wotowania obiekcye czynione być mają, jeżeli jakie będą przeciwko zabierającemu się do wotowania, które Marszałek Seymikowy wraz z Assessorami nieodwłocznie rozwiązywać będzie, według wyższego Prawa, co do niemających głosu na Seymikach.

9no. Zarzut nieposposyonalności lub niedostateczney według Prawa Posessyi, będzie rozwiązany dowodem Xięgi Ziemiańskiej, tak co do samey Posessyi, iako też co do gatunku y wielości oney.

10mo. Gdy tak wszyscy z Seymikujących według Prawa Wota swoje na przeczytanego pierwszego Kandydata dadzą; Marszałek Seymikowy, z Assessorami przeliczą osobno galki *affirmative* y osobno *negative*; a potem przy imieniu ogłoszonego do Elekcyi Kandydata zapisać każdy na osobnym u siebie papierze liczbę jednych y drugich galek.

11mo. Po skończonym wotowaniu na pierwszego Kandydata, dziecie sposobem wyżej opisanyim wyciągnie drugą kartkę z imieniem drugiego Kandydata, a to z naczynia, w którym imiona wszystkich Kandydatów są złożone. Poczym Marszałek Seymikowy z Assessorami wotowanie y rachunek liczby Wotów, iak wyżej, odprawi. Tym sposobem y porządkiem Elekcyi każdego Kandydata z osobna jednego po drugim odbywać się będzie.

12mo. Wotowanie na jednego Kandydata rozpoczęte ciągle odbywać się ma, y niepowinno być przerywane solwowaniem Sessyi.

13tio. Po skończonym zupełnym wotowaniu na wszystkich Kandydatów, Marszałek Seymikowy z Assessorami ułożą Regestr Wotów na każdego Kandydata przypadłych: Nayprzód położy tego, który ma najwięcey Wotów: po nim tego, którego liczba Wotów jest naybliższa liczby Wotów pierwszego, y tak wszystkich kolejno; Regestr takowy z Assessorami podpisze, głośno przeczyta, y obrane więkzością Ołoby na mieysca Elekcyjne ogłosi, a nayprzód najwięcey Wotów mającego na pierwsze mieysce Elekcyjne, po nim najwięcey mającego Wotów na drugie, y tak daley aż do liczby mieysc w zamiarze Elekcyi będących.

14to. Gdyby na pierwsze, drugie, lub następne mieysce zachodziła *paritas* między Wotami Kandydatów, rozwiązanie *paritatis* na każde z osobna mieysce następować powinno tym sposobem.

15to. Marszałek Seymikowy zapisze na równych kartkach imiona Kandydatów *in paritate* Wotów zofiających, y wrzuci je w naczynie otwór z góry mające luknem przykryte. Z tego naczynia dziecie wyciągać będzie kartki pojedynczo. Imie pierwsze wyciągnięte jest na pierwsze mieysce Elekcyjne; drugie na drugie mieysce, i tak daley, póki wypełnioną nie będzie liczba mieysc w zamiarze Elekcyi będących. Imiona wyciągane takim porządkiem zapisywane będą przez Marszałka y Assessorów, iakim porządkiem wyciągnięte zostaly. Jeżeli na pierwsze mieysce *paritas* między Wotami Kandydatów niezachodzi, wtedy Marszałek najwięcey Wotów mającego Kandydata na pierwsze mieysce Elekcyjne ogłosi, a do rozwiązania *paritatis* na drugie mieysce Elekcyjne przystąpi, jeżeli się *paritas* w następney liczbie Wotów między Kandydatami znajdzie. Ta Reguła zachowana być ma na wszystkie z kolei mieysca, w zamiarze Elekcyi będące.

16to. Po takim *paritatis* rozwiązaniu, Marszałek Seymikowy z Assessorami ułoży Regestr obranych Osób, tenże Regestr z Assessorami podpisze, y ogłosi.

17mo. Każdemu z Kandydatów wolno być bliżkim świadkiem całego tego obrzadku Elekcyi.

18vo. Zadnemu z Kandydatów nie będzie wolno ustępować komu innemu przypadłych na siebie Obywatelskich Wotów.

19no. Ten sposób y porządek Elekcyi służyć będzie na Seymikach do wszystkich Funkcyi y Urzędów Elekcyjnych.

20mo. Dowodem obranych Osób na Funkcye lub Urzędy będzie *Laudum*, które Marszałek Seymikowy wraz z Assessorami podpisać winien y do Akt Kancellaryi oddać; Akt Elekcyi Posłów y ich Instrukcya w jednym *Laudum* zawarte będą. Ołoby obrane mają być umieszczzone w *Laudum* podług starzeństwa Urzędów.

21mo. Regestr tych Ołob Seymikujących, które przy wotowaniu Assessorowie zapisywali, Marszałek z Assessorami podpisze, y do Akt Kancellaryi odda.

22do. Obrani Deputaci, Urzednicy, oraz Kommissarze Woiewodzczy lub Powiatowi, wykonają nieodwłocznie w mieyscu Elekcyi Przyjęę na Roty Prawem sobie przepisane.

XIV. *Co do Instrukcyi.* — 1mo. W czasie odbywanych Elekcyi, Prezydujący, który zasięgał Seymiku, z Urzędnikami, którzy Assessorami nie są, oraz z temi, którzy publiczne Funkcye odbyli, Instrukcye dla Posłów *procedere* przygotują. — (2do) Tak zebrane Osoby roztrząsając będą Propozycye od Króla y Straży na Seymiku przysłane, tudzież Projekta w względzie Prawodawczym, oraz *desideria respektive* Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu podane od Kommissyi Woiewodzkiej lub Powiatowej y Obywatelów. — (3tio) Projekta od Kommissyi Woiewodzkiej lub Powiatowej y Obywatelów podawane być mają zaraz po obraniu Marszałka Seymikowego y Assessorów w Koronie, a po obraniu Assessorów w Litwie, y przez podających podpisane. Na dniu następującym, Projektów do Instrukcyi podawać już niewolno. — (4to) Po skończony Elekcyi Posłów, Projekt Instrukcyi na Seymiku przeczytany będzie. Gdyby na którą część Instrukcyi jednomyślna nie zachodziła zgoda, Marszałek Seymikowy z Assessorami poda Propozycyę, ogół jedney materiy obejmującą. — (5to) Dla odbierania Wotów na Propozycyę, Marszałek Seymikowy podzieli Obywatelów na dwie strony *inter affirmativam & negativam*, każdą z osobna stronę przeliczy za pomocą Assessorów, y *pluralitatem* ogłosi, sekretne Wotami Instrukcya decydowana niebędzie. — (6to) Na Propozycyę od Króla y Straży, Instrukcya dla Posłów temi słowy zapisana być ma: na punkt N. Posłowie *Affirmative*, lub jeżeli Projekt przyjęty niebędzie, *negative* zdanie swoje na Seymie dać mają. A jeżeli będzie uznany za potrzebny dodatek jaki do którego punktu, ten w Instrukcyi umieszczony być ma przy tymże punkcie.

XV. *Co do Seymikow Gospodarskich.* — 1mo. Na Seymiku Gospodarskim Obywatele Seymikujący radzić mają, o potrzebach Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu swego, a w urzadonym celu zlecać będą Kommissyi Woiewodzkiej lub Powiatowej, przygotowanie Projektów do Instrukcyi. — (2do) Na tymże Seymiku Kommissya Woiewodzka lub Powiatowa poda obrachunek z powierzonych zawiadowaniu swojemu Funduszów szczególnych, na potrzeby Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu, iedynie przeznaczonych.

XVI. *Co do Seymikow Relacyjnych.* — 1mo. Na Seymiku Relacyjnym Posłowie uczynią Relacyę o całym Dziale Seymu, najprzod co do Prawodawstwa, potem co do Dezyderyów Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu w Instrukcyi umieszczonych. — (2do) Na tymże Seymiku po skończony Relacyi, Posłowie na Seym Gotowy potwierdzeni, lub nowi obrani być mają, do czasu Seymu Ordynaryjnego. — (3tio) Posłowie nowo obrani będą: 1mo. Namieysce Posła zmarłego. 2do. Na mieysce Posła, który Senatorem lub Ministrem został. 3tio. Na mieysce Posła, który sam od dalszego sprawowania tej Funkcyi wymawiać się będzie. 4to. Jeżeli który Posł na Rugach Seymowych od Funkcyi Poselskiej jest oddalony. 5to. Jeżeli który z Seymikujących, żądać będzie nowej na Funkcyę Poselską Elekcyi, y takowe żądanie na piśmie z wyrażeniem mieysca Poselskiego, na które nowej Elekcyi żąda, oraz z podpisem dwunastu Osób Seymikujących Marszałkowi Seymikowemu poda. — (4to) Posłowie, którzy sami dłużey w Funkcyi Poselskiej zostawać niezechcą, mają to oświadczyć na piśmie, które Marszałkowi Seymikowemu oddadzą. — (5to) Jeżeli z okoliczności przypadków wyrażonych w Punkcie trzecim Artykułu tego, żadne mieysce Poselskie nie wakuie, a nikt z Seymikujących żądania nowej Elekcyi, podług Prawa, nieoświadczy, wtedy Marszałek Seymikowy z Assessorami zapisać powinni w *Laudum* potwierdzenie Posłów do Seymu Gotowego. — (6to) Gdyby które mieysce Poselskie wakuowało przez śmierć Posła, przez postąpienie na Urząd Senatora lub Ministra, przez oddalenie Posła na Rugach Seymowych, lub nakoniec przez oświadczone na piśmie zrzeczenie się tej Funkcyi, wtedy Marszałek Seymikowy tak wakuujące mieysce Poselskie ogłosi, y do Elekcyi na toż mieysce przyłączy. — (7mo) Gdyby zaś który z Seymikujących żądał nowej Elekcyi na iedne lub wszystkie mieysca Poselskie, y to na piśmie z podpisem dwunastu Osób Seymikujących, podług powyższego Prawa, oświadczył: wtedy Marszałek Seymikowy przeczyta Imię Posła, na mieysce którego jest żądana nowa Elekcya, y poda Propozycyę w słowach: *Czy Posł N. ma zostać potwierdzonym na mieyscu swoim? czyli nowa ma być Elekcya Posła na toż mieysce?* Podzieli Seymikujących na dwie strony *inter affirmativam & negativam*, y za pomocą Assessorów obie strony przeliczywszy, *Pluralitatem* ogłosi. Jeżeli wola większości będzie za potwierdzeniem Posła wtedy potwierdzenie onego z Assessorami zapisze; jeżeli przeciwnie większość udecyduje nową Elekcya na mieysce przeczytanego Posła, wtedy Marszałek mieysce to za wakuujące ogłosi, y do Elekcyi Posła na toż mieysce przyłączy. — (8vo) Tym sposobem każdego Posła z osobna do Seymu Gotowego potwierdzenie, lub nowa Elekcya na mieysce Poselskie decydowana będzie. — (9no) Sposób podawania się za Kandydata, oraz sposób y porządek Elekcyi *per vota secreta* ma być ten sam zachowany na Seymikach Relacyjnych,
jaki

Jaki jest Prawem terazniejszym przepisywany do wszystkich Funkcyi y Urzędów Elekcyjnych.

XVII. Co do nieważności Seymików w całym Dziele y w części. — (1mo.) Nieważnem Seymiki z całym swoim Dziełem y skutkiem będą: 1mo. Seymik, który odprawiać się będzie nie w Mieście, y nie w mieyscu Konfitycynym, albo nie w mieyscu oznaczonym według Prawa Rozdziału tego pod Artytułem pierwszym. 2do Seymik, na którym przeydować będzie kto inny, a nie ten, komu z mocy Prawa terazniejszego przeydować na Seymiku należy. 3tio. Na którym obranie Marszałka Seymikowego y Assessorów, nie według Prawa nastąpi. 4tio. Na którym niebędzie dopuszczona Elekcyja *per vota secreta*, mimo oświadczonego y podanego żądania na piśmie Marszałkowi Seymikowemu. — (2do) Dzieło Seymiku w części tylko nieważne będzie, ilekroć Obywatel niemający Prawa podawać się do Funkcyi jakiej, lub Urzędu, wżelako na tę Funkcyja lub Urząd obrany będzie.

XVIII. Co do kar w przestępstwach przeciwko Seymikom. — (1mo.) Przestępstwa te, które Seymik nieważnym robią z całym jego dziełem y skutkiem, co się tyćze Funkcyi Pofelskiej, należec mają do Rugów Seymowych; jeśli się zaś tyćze innych Funkcyi Urzędów Elekcyjnych, wtedy należec będą do Trybunału, do którego zarzucający nieważność Seymiku powinien pozwać winnych, a Trybunał takową Sprawę rozładzić ma, przed wszystkimi imeni Sprawami, w Koronie z Regestru *directi mandati*, w Litwie z Regestru *Officii*. — (2do) Za wszystkie takowe przestępstwa niżczące Seymik z całym jego dziełem y skutkiem, następnę przepisujemy Karę: Na przywódców półroku Wieży *in fundo* y odładzenie *ab omni Ađivitate* na zawsze. Na współników zaś Wieża Górna, lub *suspensa ab omni Ađivitate* co do czasu, *secundum qualitatem delicti*. — (3tio) Gdyby Prezydujący Marszałek, lub Assessorowie przestąpili w którymkolwiek Punkcie, Prawem sobie przepisane obowiązki, każdy z nich karany być ma w Trybunale dwunasto tygodniami Wieży górney, y dwoma tysiącami Złotych na rzecz Delatora, na co w Koronie Regestr *directi mandati*, w Litwie *Officii*, przed wszystkimi Sprawami wyznaczamy. — (4tio) Oddzielnie w Sadach Ziemskich tego Powiatu, Ziemi, czyli Wojewodztwa, gdzie się uczynek popełnił, z Regestru Taktowego, *salva Appellatione* do Trybunału, każdy ładzony będzie. 1mo. Ktoby Milicyą lub kupą zbroyną gwałt Seymikowi uczynił, karany będzie półrokiem Wieży *in fundo* y odładzeniem *ab omni Ađivitate* na zawsze. 2do. Ktoby sprowadził Milicyą, lub kupę zbroyną do gwałtu w porę Seymików, karany będzie Wieżą Górną pół roku y zapłaconiem sześć tysięcy Złotych na rzecz Delatora. 3tio. Ktoby w mieyscu y czasie Seymikowania dobył szabli zaczepnie, choć bez żadnego ranienia, karany będzie dwunasto tygodniami Wieży górney y dwoma tysiącami Złotych na rzecz Delatora. A gdyby kto był raniony, tedy tak raniący, jeśli nie w obronie, iako y pierwszy szabli dobywający, Kryminalnie karani być mają. 4tio. Ktobykolwiek do mieysca Seymików Konfitycynego na czas Seymików sprowadzał Obywatelów własnego czyli obcego Wojewodztwa, Ziemi lub Powiatu, głosu na tychże Seymikach niemających, a spokojność y porządek Seymikowania, bądź groźbą, bądź czynem mierzających, Przywódczy y Wspólnicy półrokiem Wieży Górney y sześćo tysiącami Złotych na rzecz Delatora, każdy z ołob a karany być mają. 5to. Ktobykolwiek niemający głosu na Seymiku według Prawa, albo niemogący być Kandydatem do Fungcyi y Urzędów, wdzierał się gwałtownie do wotowania, lub Kandydacyi, karany będzie sześćo Niedzielniami Wieży Górney. 6to. Ktoby z bronią ognistą przyszedł do mieysca Seymikowego na czas Seymikow, karany będzie dwónasto Niedzielniami Wieży *in fundo*. 7mo. Tak weta zakupujący, iako y przekupiony, karani być mają odładzeniem *ab omni Ađivitate* na zawsze. — (5to) Delator chcący pozwać winnego o przestępstwo iakie przeciwko Seymikom popełnione, powinien być ołady w tym Winiecie, w którym to przestępstwo popełnione będzie, powinien mieć *pignus sufficiens* wyrównywiający przepisanej karze na przestępstwo, które zadaje. Złożyć powinien u Sądu Manifest, przez dwónasto przytomnych Seymikuących podpisany. Nie dowodzący, podlega rowney karze, iaka jest przepisana na zadane przestępstwo, a nadto powroci Stronie wszystkie kofzta prawne.

XIX. Niebędzie wolno na żadnym Seymiku nakładać na Obywatelów opłat żadnych, iakieykolwiek bądź natury y gatunku, co nie może przeszkadzać dobrowolnym składkom.

XX. Porządek Seymikow y wszelkie onych obrządki, iak są w terazniejszym Rozdziale przepisane, iedynym prawidlem Seymikowania będą, do którego łszczegulnych, a nie opłanych Prawem obrządow przydawać, pod żadnym pretextem, niewolno. Wszystkie zaś Prawa o Seymikach poprzednie, a prawem terazniejszym nieobięte, znosiemy y za niebyłe deklarujemy.

XXI. *Rota Przysięgi Marszałka Seymikowego y Assessorow.* „Ja NN. Przysięgam Panu Bo-

„ gu Wszchemogącemu w Trocy Świętey iedynemu na to, iż Urząd Marszałka Seymikowa-

„ go (ieżeli Marszałek przysięga) Aseksora (ieżeli Aseksor przysięga) podług Prawa sprawować
„ będą, w rozwiązaniu obiekcyi sprawiedliwość zachowam, y wszelkie obowiązki Urzędu tego,
„ Prawem przepisane, tak iak gdyby wszystkie co do słowa wypisane, y przezemnie w tey Pray-
„ siedze wynienione były, posłusznie, wiernie y pilnie dokonam, nieuwodząc się ani przyażnią,
„ ani niechęcią, ani datkiem, ani nadzieją, ani boiażnią. Takmi Boże dopomoż y niewinna Mę-
„ ka Jego. „

X I Ę G A Z I E M I A Ń S K A.

W Konstytucyi Seymu terażniejszego, w Rozdziale o Seymnikach postanowiliśmy: że Szlachta mający Prawo do wotowania, wzywani będą z Xięgi, która ma się nazywać: Xięga Ziemiańska. Zapewniając skutek tego postanowienia, zlecamy Kommissyem Woiewodzkiem y Powiatowym w Koronie y w W. X. Litewkim, ażeby rozpatrzywszy się w Taryffach swego *respectivè* Woiewodztwa, Ziemi lub Powiatu, przygotowali Xięgę dla kazdey Ziemi lub Powiatu, mających oddzielny Seymik osobną; w ktorey wszystkie teży Ziemi lub Powiatu Parafie porządkiem Alfabetu spisane, a pod każdą Parafią także porządkiem Alfabetu Dobra wszelkie w teży Parafii leżące, tudzież każdy Obywatel umieszczony, Possessya jego wymieniona, gantunek y wielość Podatku w osobnych Rubrykach wyszczególnione być powinny, a to podług uformowanego Schemma y Instrukcyi do niego przyłączoney. Xięga ta *ultimis Junii Anni currentis* ma być sporządzona, y przez Kommissarzow tę czynność dopełniających podpisana. Ktoby znajdował się w Taryffie opłacających Podatek, oznaczony Prawem za kondycyą do wotowania, a w Xiędze był opuśczoney, będzie mógł nayprzód rekwirować Kommissyę o poprawienie omyłki, a w przypadku odmowienia, zapoznać Osoby Komplet składające do Trybunału w Koronie z Regestru *Panaliu*, w Litwie z Regestru *Officii*. Gdyby zaś kto przeciwie bez przyzwyciężony Possessyi był umieszczony, o to *ad Instantias* każdego Possessyona, w tymże Sądzie Trybunałskim Osoby komplet Kommissyji składające, do odpowiedzi pociagnione być mogą. Znajdowanie się w tey Xiędze, służyć ma każdemu Obywatelowi na Seymiku na dowod prawny jego do wotowania Possessyi. Wyjęcie Extraktu z tey Xięgi, każdemu bez opłaty wolne będzie. Synowie Possessyonatów, bracia niedzielni, y dożywotni Dobr Ziemičkih Possessorowie, którym Prawo do wotowania jest zabezpieczone, powinni się stawić osobście, lub przez Plenipotenta, przed Kommissyją Woiewodzka lub Powiatową, w czasie wyż wyrażonym na sporządzenie Xięgi Ziemiańskiej, y okazać dowodami, że im służą kondycye Prawem wyszczególnione. Także każdy Zastawnik mający kondycyą do wotowania przepisaną, powinien przy pierwszym sporządzeniu Xięgi, w czasie na to wyznaczonym, potom zaś ilekroć w Kontrakcie Zastawnym odmianna zachodzić będzie, zawsze naydaley na dwa tygodnie przed Seymikiem, prezentować się osobście, lub przez Plenipotenta Kommissyji Woiewodzkiej lub Powiatowej, z Kontraktem Possessyi swoje dowodzącym, y kwitem z Podatku przez Rok opłacanego, dla odebrania na piśmie świadectwa Kommissyji, y wpisania go w Xięgę. Gdyby tego zaniedbał, a do wotowania zabierał się, podlegać ma karze niżej przepisanej na zmyślających Possessye. Każdy nowy Dziedzic także naydaley na dwa Tygodnie przed Seymikiem, ma się z dowodami prezentować w Kommissyji, dla wpisania go w Regestr, a Poprzednika jego wymazania, ieżliby niemiał w teży Ziemi lub Powiecie inney Possessyi. Ktokolwiek mając swoje Possessye w różnych Woiewodztwach, Ziemiach y Powiatach, słownie do przepisu Prawa, podał intraty z nich razem przed jedną Kommissyją, dla wyciągnięcia Dziesiątego Grosza na Ofiarę Skarbowi; takowy Obywatel ma dowodzić swojej Possessyonalności przed Kommissyją tego Woiewodztwa lub Powiatu, *respectivè* Kommissyji, gdzie jego Possessya leży, z zaświadczeniem tamtego Woiewodztwa lub Powiatu, do którego Podatek opłaca. Kara na zmyślających Possessye, będzie następująca: Ktokolwiek odtąd za Rewersem dałby komu Dziedziczną lub Zastawną Possessyą, tracić ją wieczyście będzie, y Sąd temu przyzna własność zarewerlowanej Possessyi, kto dowiedzie Rewersu; nawet choćby ten sam, kto za Rewersem ma Possessyą, dowiedli iey zarewerlowania, iemu wieczyście przyznana będzie. A takie Sprawy Sąd Ziemički, *praeiudicij Appellatione*, sądzić będzie. Kommissyja Woiewodzka lub Powiatowa, Xięgę Ziemiańską na każdym Seymiku Prezydującemu zaraz po Zgajeniu, do rąk za Rewersem odryłać, a przed pożegnaniem Seymiku, dla oddania do Archiwum, na powrót odbierać ją powinna. Która Xięga ma zawsze znajdować się w dwoiakim Exemplarzu w Aktach Kommissyji właściwey. Dla jednolitego zaś porządku w całym Kraiu, Schemma y informacya, podług ktorego Xięga Ziemiańska sporządzona być ma, tu przyłączamy. KONIEC.

Armfeldt, y *General-Leytnat Zoge de Manteuffel*

Postt Scriptum. Ponieważ Baty Krolewskie dla przeciwnego wiatru nie stanęły ieszcze na tym miejscu, gdzie Monarcha władzie na Statki, przeto wyjazd Króla aż do iutra, to jest dnia 21. odłożony został. Monarcha uda się do *Akwisgranu*, z kądem na powrot do swojej Rezydencyi na końcu Miesiąca Lipca jest nazad spodziewany.

Z *Frankfurtu dnia 21. Maja.* W *Trewirze* nayduie się teraz ósmiu Biskupów *Francuskich*, a między niemi też Kardynał *Montmorency* Biskup *Metelski* (*de Metz*) którzy, iak pogłoska niesie, daley chcą iechać do *Bruxelli*, y tam zabawić. W *Wormacyi* nayduie się teraz 520. *Francuzow.* Xiążę *Condé* każe robić Pałazę, Mundury, zakupować Konie, y przygotować wszystko, co należy do iego Woyska, z którym on w krotce, iak głoszają, ma ruszyć y wtargnąć do *Francyi.* Z tego skutecznienia króku, spodziewają się wiele dobrego, częścią w nadziei, że się niemało Malkontentow w *Alsacyi* przyłączy do rzezonego Woyska, częścią też, że wielu *Officerow Arystokratow* we *Francyi* ieszcze zostających, przychylic się także nie omieszka do zamiarow *Kontra-Rewolucyi.*

Oprocz 8000. ludzi Woyska *Sardyńskiego*, które do *Saubudy* mażeruje, *Kanton Berneński* także wystawi Korpus od 10000. *Szwajcarow*, którzy z *Sardyńczykami* y z 8000.

Austryakami z *Tyrolu.* iak pogłoska niesie, mają się łączyć.

Z *Paryżu d. 20. Maja.* Twierdzą, że dowodczy *Naro: Zgrona:* gotowi są y przychylają się raczey do uszczuplenia Granic Monarchii *Francuskiej* aż pod *Hagenau*, aniżeli do nadwężenia Jednostayności wprowadzoney w nową Organizacyą Kraiową, albo do narażenia się na Woynę z *Państwem Niemieckim.* To się znaczy, że ani o Kraie nasze nie dbamy, ani w *Millionowych* naszych terazniejszych *Zołnierzach* nadziei niemamy.

Z *Genewy* donoszą pod dniem 15. co następuje: „Rząd *Saubadzki* czy „ni wszystkie kroki dążące do za „bieżenia skutkom *Francuskiej* „*Jnsurekcyi.* *Planta Koalicyi* od *Saubadzkich* *Pseudo* *Patryotów*, *Francuską* *Chorobą* zarazonych zapropowowana, ściąga na siebie całą wagę *Dworu Turynskiego*, y *Dworu* *Obcych.* *Planta* ta, cyrkuluie „pod imieniem *Adresu* do braci „*naszyc* *Obywatelow* *Genewy*, *Walszy* „*lezy* *niższej*, y *Kraiu* *de Vaux.* „W tym *Adresie* wielce jest zachwalona *Swiętobliwość* *Konstytucyi* *Francuskiej*, y *Dobrodzieystwa* teyże *Konstytucyi* są wyliczone; oraz odezwa do wszystkich *Narodow* zachęcająca do korzystania z tych *Dobrodzieystw* jest uczyniona.

W *Tulles*, w *Limosin*, *JP. Mace* *Kapitan* *Reymentu* *Kawaleryi* *Royal* *Navarre*, od *Pospolstwa* w okrutny sposób zabity został. *Poczytywanu* go za *Arystokrata.* *Niektóre*

Ofoby powracające z *Towarzystwa Przyjaciół Konstytucyi* zaczęły. Iżyc słowami Officera tego; Officer odezwał się do nich w dobrej sposob, ale nadaremno. Na ostatku ranil on pewnego Stolarza, y sam uciekł. Nazajutrz Pospolstwo udawszy się do Domu owego Officera, męczyło go przez dwie godziny naprzód, potym na śmierć zabiło, na ostatku trupa na 4. sztuki rozplatało. Dla podburzenia Pospolstwa do tey wściekłości, utawano przed nim, iakoby Stolarz ow z rany swoiey umarł, co iednak było fałszem oczywistym. Administracya kazała potym z Miasta wyciągnąć cały Dywizyi rzezonego Reymentu, ale krokow żadnych przeciwko Herztom y Sprawcom owego Okrucieństwa nie czyniła. Towarzystwo Przyjaciół Konstytucyi z *Tullies* w Liście pisany do tutejszego Klubu *Jakobinow* donosząc o tym, usprawiedliwiło wspomniane Zaboystwo, wyrażając: że Lud wylał krew iednego Nieprzyjaciela Konstytucyi y iednego Mordercy, (ponieważ ten Officer Stolarza ranil.)

Przybyło do *Paryża* dwóch Officerow z *Kolonialnego Reymentu z Port au Prince*, ktorzy potwierdzają wiadomości dawniey iuz w *Gazecie* doniesione względem zaślęgo tam zaboystwa na osobie Pułkownika *Mauduit* popelnionego, y rozruehow innych. Oprócz tego opowiedają oni ieszcze zdarzenie następujące: Jeden z tamednych *Mulatow*, szczegulnieyszym sposobem do Pana swego *Mauduit* przy-

wiązany, po okrutnym zamordowaniu tegoż Pułkownika przez *Granadyerow* własnego swiego Reymentu popelnionym, zebrał do gromady części cała tegoż Officera odcięte y rozrzucone, a zrob wszy grob, tam ie złożył, y przystoinie pochował. Poczym, przez dni kilka widziano go idacego zawfze na owo mieysce, y skrapiającego Izami Grob swego Pana; aż na refzcie z pistoletu tamże siebie zabił, y na Grobie swiego Pana poległ. Zle zrobił; ale nierownie gorzy zrobili ci, ktorzy do tego dali mu przyczyne.

Pospolstwo niezważając na dekret *Narodowego Zgromadzenia* we *Wtorek* zapadły za obronę *Wexlarzow*, coraz ieszcze tychże *Wexlarzow* napalcaie y gwałtownie z nimi postępuje; przeto y na *Asygnatach*, chcąc ie zamienić na pieniądze, trzeba tracić aż do 22. Procentu. Wczora człowieka iednego, (według niektórych *Wexlarza*) śmiertelnie raniono przy *Pałacu Krolowski* zwanym. Drugi *Wexlarz* straszliwie zbity, y cały iuz skrwawiony, uszedł przecież ieszcze żywy rąk wściekłego ludu. *Król* podług treści *Dekretu* zapadłego względem *Handlu Pienięznego*, rozkazał *Municypalności*, aby ta broniła *Wexlarzow*; lecz *Municypalność* mało co, albo y zgoła nic nie czyni dla poskromienia rozhukanego Ludu, przeto my tu dla tych rozruehow nieustających, w niespokojności y trwodze żyjemy iak naywiększey.